

1. Programma van Eisen natwassen en chemisch reinigen van bedrijfskleding en persoonlijke beschermingsmiddelen.

1.1 Inleiding

Binnen Waterschap Limburg worden voor allerlei doeleinden textiele producten gebruikt. Een groot deel hiervan is bedoeld voor meermalig gebruik en moet gereinigd worden. Textiel kan worden gereinigd door natwassen of chemisch reinigen. Waterschap Limburg stelt eisen aan de inrichting en werkwijze van wasserijen en stomerijen om ervoor te zorgen dat artikelen na reiniging weer voldoen aan de eisen die de gebruiker stelt, hierbij inbegrepen de geldende voorschriften voor wat betreft gezondheid en veiligheid (hygiëne). De artikelen mogen door de reiniging niet worden beschadigd en de levensduur ervan mag niet onnodig worden aangetast.

1.2 Algemeen

Dit is een programma van eisen voor het natwassen en chemisch reinigen van bedrijfskleding en persoonlijke beschermingsmiddelen.

In dit programma van eisen wordt omschreven welke kwaliteitseisen worden gesteld aan het gereinigde product.

De toe te passen natwas en chemische processen voor reiniging zijn de verantwoordelijkheid van de reiniger. Waterschap Limburg stelt alleen eisen die een juiste behandeling van haar eigendom garanderen en om te voldoen aan de door de overheid vastgestelde normen ten aanzien van duurzaamheid [MVI Criteria]. Waterschap Limburg wil dat alleen chemisch wordt gereinigd als natwassen niet mogelijk is.

De inrichting en werkwijze van de wasserij en/of stomerij zijn de verantwoordelijkheid van de reiniger. De eisen die worden gesteld aan inrichting en werkwijze moeten waarborgen dat de voorgeschreven kwaliteit doorlopend en aantoonbaar wordt behaald en dat in de wasserij de artikelen niet beschadigd raken of bevuild worden.

De werkwijze, het reinigingsproces en het resultaat ervan dienen te voldoen aan de eisen beschreven in dit PVE. Er mag in geen geval aanspraak gemaakt worden op enig verzuim in deze beschrijving om een gereinigd artikel af te leveren dat niet aan de gestelde eisen voldoet.

1.3 Specifieke eisen

- a) Het gebouw, apparatuur en transport-middelen moeten schoon zijn en volgens een vastgelegde werkwijze regelmatig worden schoongemaakt. Nog te reinigen artikelen moeten gescheiden worden opgeslagen van al gereinigde artikelen. Personeel moet beschikken over bedrijfskleding.
- b) Onverwijderbare vlekken en beschadigingen mogen tijdens transport van en naar de wasserij en in de wasserij niet kunnen ontstaan.
- c) Sluitingen (o.a. klittenband) van afzonderlijke artikelen mogen tijdens het reinigen niet zodanig in elkaar blijven haken dat deze worden beschadigd of zwaar worden belast. Indien aangegeven moeten verwijderbare harde delen in kleding en uitrusting voorafgaand aan het reinigingsproces worden verwijderd.
- d) De reiniger is verplicht de gebruikte processen, procescondities en de door haar uitgevoerde procescontroles schriftelijk vast te leggen.
- e) De reiniger is verplicht alle klachten en de afhandeling ervan betreffende het ophalen, afleveren en reinigen van wasgoed vast te leggen.
- f) De reiniger moet bij de keuze van het reinigings- en eventueel droogproces rekening houden met de was- en reinigingsbehandelingen, die op het innaai-etiket worden aangegeven.¹
- g) Het reinigingsproces mag de artikelen niet ernstiger beschadigen of chemisch aantasten dan handelsgebruikelijk.

1 De gereinigde artikelen moeten zodanig vrij zijn van was- en neutralisatiemiddel dat huidirritatie als gevolg van het reinigen niet optreedt.
ISO 3758 (Textiel. Symbolencode op behandelingsetiketten en EG Richtlijn 2008/121/EG (Stofbenaming) voor etikettering van textiele artikelen wordt gehanteerd.

- h) Gewassen/gereinigd textiel moet chemisch neutraal gespoeld zijn: eis $6,0 < \text{pH} < 8,2$.
- i) Ten minste 95% van de gereinigde artikelen mag niet naar lichaamsgeuren, chemische reinigingsmiddelen ruiken of ruiken als gevolg van onvoldoende droging. Dit ter beoordeling van de aanbestedende dienst.
- j) Vlekken en vuil moeten optimaal worden verwijderd. Vlekken die niet of moeilijk verwijderbaar zijn, worden in principe niet in de beoordeling meegenomen. Hieronder vallen: aluminiumvegen, roestvlekken, die een speciale behandeling vereisen, weervlekken en sleepvuil.
- k) Het kleurverloop als gevolg van het wasproces moet zo klein mogelijk zijn.
- l) Artikelen mogen door het toegepaste reinigingsproces niet overmatig vergrauwen. Dit ter beoordeling van de aanbestedende dienst.
- m) Gereinigde artikelen mogen geen besmettingsrisico vormen.
- n) De middelen en inrichtingen gebruikt voor het reinigen, nabehandelen en verpakken van het wasgoed dienen te voldoen aan de geldende wettelijke bepalingen.

1.4 Dienstverlening en werkwijze

- a) De was wordt op twee vaste nader te bepalen momenten op de drie locaties kantoor Roermond (Maria Theresialaan 99, 6042 AK Roermond) , loods Horst (Expeditiestraat 6, 5961 PX Horst), loods Sittard (Rijksweg Noord 305, 6136 AC Sittard) opgehaald. Na gunning worden hier nadere afspraken over gemaakt. Dit gebeurt middels een waszak / omruilsysteem. De was wordt retour gebracht op de standplaats van de gebruiker.
- b) Was wordt per gebruiker in doorzichtig gesealde pakketten voorzien van naam retour geleverd.
- c) Kleding en PBM wordt gereinigd volgens de wasvoorschriften van de kledingleverancier.
- d) De huidige bedrijfskleding en enkele PBM zijn voorzien van naamlabels.
- e) Kleding wordt gereinigd volgens de wasvoorschriften van de kledingleverancier en PBM.
- f) Voor de tekenkleding geldt dat inschrijver de kleding tijdig vervangt of van een nieuwe teekwerende coating voorziet op basis van de voorschriften van de fabrikant, de teekwerendheid dient te allen tijde te zijn gewaarborgd. Indien vervanging nodig is, stelt inschrijver Waterschap Limburg hiervan tijdig op de hoogte.
- g) De termijn voor retour levering aan Waterschap Limburg van de gereinigde kleding bedraagt uiterlijk één week.
- h) Indien de standplaats van een gebruiker wijzigt, dient inschrijver bij de eerstvolgende retourzending van gereinigde kleding op de nieuwe standplaats van de gebruiker af te leveren.
- i) De wasserij controleert de kleding op defecten. Indien er sprake is van kleine defecten, vraagt de wasserij een opgave van de reparatiekosten aan de kledingleverancier. De wasserij geeft deze kosten door aan facilitaire zaken en pas na schriftelijk akkoord van facilitaire zaken, wordt de kleding gewassen en naar de kledingleverancier gestuurd. De leverancier van de kleding voert de reparatie uit en stuurt de gerepareerde kleding retour naar het servicepunt facilitaire zaken. De kosten voor de kledingreparatie worden door de kledingleverancier rechtstreeks bij Waterschap Limburg in rekening gebracht.

1.5 Klachtenafhandeling

- a) Bij beschadiging van een kledingstuk, dient contact opgenomen te kunnen worden door facilitaire zaken met de wasserij. De wasserij gaat dan achterhalen wat de oorzaak van de schade is. De wasserij dient aan te tonen, dat de schuld van de beschadiging niet bij de wasserij ligt. Indien de schuld van de beschadiging bij de wasserij ligt en indien blijkt dat beschadigde artikelen niet meer hersteld kunnen worden, dan wordt het artikel vergoed volgens de aanschafwaarde van het betreffende artikel. Mocht de schade tijdens het vervoer of in de wasserij zijn ontstaan, dan geldt een aparte vergoedingsregeling. Bij beschadiging door derden, kan de wasserij niet aansprakelijk gesteld worden. Indien de schade het gevolg is van artikelen die achtergebleven zijn in de kleding en ondanks het feit dat alle kleding daarop is gecontroleerd, is de wasserij niet aansprakelijk voor die schade.
- b) Als een kledingstuk is kwijtgeraakt in de wasserij en niet meer terug gevonden wordt, dan ontvangt Waterschap Limburg hiervoor een vergoeding volgens de aanschafwaarde van het betreffende artikel.
- c) Een klacht kan door facilitaire zaken per e-mail of via een klachtenformulier gemeld worden. Op de klacht dient binnen drie weken gereageerd te worden. In deze reactie dient duidelijk beschreven te zijn wat de aard van de klacht is en hoe de klacht is of wordt afgehandeld.

- d) In de wekelijkse digitale managementrapportage is een overzicht opgenomen van alle klachten in de betreffende week, met vermelding van de naam van de drager, aard van de klacht en beschrijving hoe de klacht is opgelost.

1.6 Duurzaamheid

Inschrijver dient te voldoen aan de minimum eisen voor het maatschappelijk verantwoord inkopen van Reiniging Bedrijfskleding zoals vermeld op de website van MVI Criteria www.mvicriteria.nl:

Reiniging bedrijfskleding / 6e generatie PER-reinigingsapparatuur verplicht

Maak bij chemisch reinigen met het oplosmiddel Perchloorethyleen (PER) gebruik van '6e generatie' PER-reinigingsapparatuur. Onder '6e generatie' PER-reinigingsapparatuur wordt verstaan: reinigingsapparatuur ten behoeve van kledingreiniging met het oplosmiddel Perchloorethyleen, dat in elk geval over de volgende eigenschappen beschikt:

- het apparaat beschikt over een laagniveausensor, waardoor niet meer PER wordt opgepompt dan nodig is voor het betreffende ladingsgewicht;
- het apparaat beschikt over een anti-pluis-coating (kataphorese), die voorkomt dat stof achterblijft aan de binnenkant van de waterafscheider;
- het apparaat beschikt over een luchtreiniger die zodanig is ingericht dat de restwarmte wordt gebruikt om de koolfilter te regenereren;
- het apparaat beschikt over een volledig emissievrij uitruimsysteem dat zodanig is ingericht dat de vrijkomende damp uit het destillatieresidu wordt teruggevoerd in het destilleer;
- het apparaat beschikt over een stoominjector die er voor zorgt dat de hoeveelheid PER in het destillatieresidu wordt geminimaliseerd.

Reiniging bedrijfskleding / Nuttig gebruik van restwarmte wordt hoger gewaardeerd

Wanneer restwarmte van het proces van chemisch reinigen wordt hergebruikt (onder andere) voor het verwarmen van het gebouw, wordt dit onderdeel hoger gewaardeerd.

NB: Restwarmte gebruiken om het koolfilter te regenereren van PER-reinigingsapparatuur leidt NIET tot een hogere waardering, aangezien het gebruik van zesde generatie PER-reinigingsapparatuur een eis uit het PvE is.

Reiniging bedrijfskleding / Wasmiddelen met type I milieukeurmerk verplicht

Maak voor het reinigen, zonder speciale behandeling, gebruik van milieuvriendelijke wasmiddelen die voorzien zijn van een (geldig) certificaat van een ISO type I milieukeurmerk of wasmiddelen die aantoonbaar voldoen aan de eisen van dit milieukeur.

Reiniging bedrijfskleding / Verplichte toelichting op verpakkingskeuze volgens Essentiële Eisen

De inschrijver dient een toelichting te geven op de verpakkingskeuze, waarbij hij aansluit bij de Essentiële Eisen die uit de Europese Richtlijn Verpakkingen en het Besluit beheer verpakkingen voortkomen. In de toelichting wordt ingegaan op:

1. de onderbouwing voor de verpakkingskeuze;
2. de wijze waarop u toetst of uw keuze voor verpakkingen de meest optimale is vanuit milieu oogpunt, bijvoorbeeld met behulp van de normen NEN-EN 13427 tot en met NEN-EN 13430 of een eigen beoordelingskader;
3. welke maatregelen zijn uitgevoerd en nog zullen worden genomen, om de het volume en gewicht van de verpakking zo klein mogelijk te laten zijn en daarbij wel aan de functionele eisen op gebied van veiligheid, hygiëne en aanvaardbaarheid voor het verpakte product te blijven voldoen.

Reiniging bedrijfskleding / De opdrachtnemer rapporteert over de uitvoer van social return

De opdrachtnemer dient periodiek te rapporteren over de uitvoer van social return op basis van een verantwoordingsformulier conform onderstaande aspecten:

- totaal aantal ingezette SR medewerkers (geen namen vanwege AVG);
- periode van inzet SR medewerkers;
- indicatie ingezette medewerkers (bijv. WWB, WSW, WIA etc.);
- wervingskanaal (bijv. gemeente, UWV etc.);
- over het contract te halen omvang van het aantal in te zetten uren.

De hier geëiste gegevens kunnen deel uitmaken van een overall rapportage die de opdrachtgever van de opdrachtnemer wil hebben.

Reiniging bedrijfskleding / Secundaire/tertiaire verpakking van gerecycled materiaal

Wanneer kartonnen dozen worden gebruikt voor secundaire en/of tertiaire verpakkingen, dienen deze voor minstens 80% uit post-consumer gerecycled karton te bestaan.

Wanneer niet-biobased kunststof folie of -vellen worden gebruikt voor secundaire en/of tertiaire verpakkingen, dienen deze voor minstens 75% uit gerecycled materiaal te bestaan.

Als er om bepaalde redenen niet kan worden voldaan aan deze eis, moet de inschrijver dit onderbouwd toelichten.

Definities, conform Besluit beheer verpakkingen 2014 §1. Begripsbepalingen, Artikel 1:

1. verpakkingen: alle producten, vervaardigd van materiaal van welke aard ook, die kunnen worden gebruikt voor het insluiten, beschermen, verladen, afleveren en aanbieden van andere producten, van grondstoffen tot afgewerkte producten, over het gehele traject van producent tot gebruiker of consument, wegwerpartikelen die voor dit doel worden gebruikt daaronder begrepen, waarbij verpakkingen uitsluitend omvatten verkoop- of primaire verpakkingen, verzamel- of secundaire verpakkingen en verzend- of tertiaire verpakkingen, en

- a. waarbij producten als verpakking worden beschouwd indien zij aan het vorenstaande voldoen, ongeacht andere functies die de verpakking ook kan vervullen, tenzij het product integraal deel uitmaakt van een ander product en het nodig is om dat product tijdens zijn levensduur te bevatten, te ondersteunen of te bewaren en alle elementen bedoeld zijn om samen gebruikt, verbruikt of verwijderd te worden;
 - b. waarbij producten die ontworpen en bedoeld zijn om op het verkooppunt te worden gevuld alsmede wegwerpartikelen die in gevulde toestand worden verkocht of die ontworpen en bedoeld zijn om op het verkooppunt te worden gevuld, slechts als verpakking worden beschouwd indien zij een verpakkingfunctie hebben, en
 - c. waarbij de componenten van een verpakking en de bijbehorende in de verpakking verwerkte elementen worden beschouwd als deel van de verpakking waarin ze verwerkt zijn en waarbij de bijbehorende elementen die aan een verpakt product hangen of bevestigd zijn en die een verpakkingfunctie hebben, als verpakking worden beschouwd, tenzij zij integraal deel uitmaken van dit product en alle elementen bedoeld zijn om samen verbruikt of verwijderd te worden.
2. verkoop- of primaire verpakking: verpakking die zo is ontworpen dat zij voor de eindgebruiker of consument op het verkooppunt een verkoopheenheid vormt.
 3. verzamel- of secundaire verpakking: verpakking die zo is ontworpen dat zij op het verkooppunt een verzameling van een aantal verkoopheenheden vormt, ongeacht of deze als dusdanig aan de eindgebruiker of consument wordt verkocht, dan wel alleen dient om de rekken op het verkooppunt bij te vullen en die van het product kan worden verwijderd zonder dat dit de kenmerken ervan beïnvloedt.
 4. verzend- of tertiaire verpakking: verpakking die zo is ontworpen dat het verladen en het vervoer van een aantal verkoopheenheden of verzamelverpakkingen wordt vergemakkelijkt om fysieke schade door verlading of transport te voorkomen, weg-, spoor-, scheeps- of vliegcontainers daaronder niet begrepen.

Definitie gerecycled materiaal :

materiaal dat verkregen is via opwerking van afvalmateriaal. Dit kan een afvalstroom in een productieproces zijn (Pre-consumer fase) of afkomstig van producten die al een eerdere gebruiksfunctie hebben vervuld, zoals consumentenafval (Post-consumer fase). Het materiaal kan afkomstig zijn van zowel soortgelijke als andersoortige producten dan het doelproduct. Kenmerkend voor recycling is dat het materiaal gescheiden wordt tot een zo zuiver mogelijke grondstof en aan het begin van een productieproces wordt heringevoerd. Op voorhand van het recyclingproces is doorgaans niet bekend in welk eindproduct het materiaal terecht komt. Doorgaans is een bewerking nodig om de materialen opnieuw in te kunnen zetten in de oorspronkelijke of andere toepassing.

Bij dit criterium gaat het om materiaal dat afkomstig is van producten die al een eerdere gebruiksfunctie hebben vervuld, zoals consumentenafval (post-consumer fase).